

**T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI**

DIYABET EĞİTİM HEMŞİRELİĞİNDE SERTİFİKASYON SÜRECİ

Tülay DEMİRBAŞ
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Eğitim ve Sertifikasyon Hizmetleri Daire Başkanlığı

e-mail: tad6967@gmail.com

Sunum İçeriği

1. Sertifikalı Eğitimler
  - 1.1. Türkiye’de Durum
  - 1.2. Yurt Dışında Durum
2. Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği
3. Hemşirelikte Özel Sertifika Programları
4. Diyabet Hemşireliğinde Sertifikasyon Süreci
5. Sertifika Denkliği

1. Sertifikalı Eğitimler- *devam*

1.1. Türkiye'de Durum

- Küreselleşme,
- Yaşlı nüfusun ve doğumda beklenen yaşam süresinin artışı,
- Bilim ve teknolojinin çok hızlı bir şekilde gelişmesi,

Sağlık hizmet alanlarını çeşitlendirmiş, tanı ve tedavi süreçlerinde kullanılan bilgi ve teknolojinin gelişmesine yol açmış, sonuç olarak değişime uygun nitelikte eğitim almış ve uzmanlaşmış sağlık personeli ihtiyacı hasıl olmuştur.

1. Sertifikalı Eğitimler- devam

1.1. Türkiye'de Durum-devam

Bu kapsamda;

1. Sağlık alanındaki gelişmelere paralel uzmanlaşmayı desteklemek ve ihtiyaçları karşılamak amacıyla,

- üniversitelerimiz
- Kamu kurumları
- Özel sağlık kurumları
- Meslek örgütleri ve dernekleri

Sağlıkla ilgili birçok alanda sertifikalı eğitim programları düzenlenmiş/düzenlenmekte ve bir çok sağlık meslek mensubu bu programlara katılarak belgelendirilmiş/belgelendirilmektedir.

1. Sertifikalı Eğitimler- *devam*

1.1. Türkiye'de Durum-*devam*

Bakanlığımızca ise hizmetlerin ortaya çıkardığı ihtiyaçlar doğrultusunda sağlık meslek mensuplarının sertifikalandırılmasına yönelik olarak çeşitli yönetmelik, yönerge veya tebliğler çıkarılarak bazı sertifikalı eğitim alanları düzenlenmiş ve sertifikalı eğitimlerin düzenlenmesiyle ilgili olarak üniversitelerimizle, çeşitli meslek örgütleri ve özel sağlık kurumlarıyla işbirliği yapılmıştır.

1. Sertifikalı Eğitimler- *devam*

1.1. Türkiye'de Durum-*devam*

Ancak tüm bu uygulamalar ve mevzuatlar çerçevesinde yürütülen sertifikalı eğitim programlarının;

- Süresi,
- Müfredatı,
- Eğitim verilecek merkezin nitelikleri,
- Program sorumlusu, eğitici ve programa katılacak katılımcının nitelikleri,
- Eğitim materyalleri,
- Eğitimin sonunda uygulanacak sınavın usul ve esasları,
- Sertifikanın geçerlilik süresi ve yenilenmesi
- Eğitim programının denetim usul ve esaslarına ilişkin belli standartlar hayata geçirilememiştir.

1. Sertifikalı Eğitimler- *devam*

1.2. Yurt Dışında Durum

Yurt dışında özel dallarda yapılan sertifikalı eğitimlerin özellikleri de yapılan eğitimin alanına göre değişmekle beraber bir takım temel özellikleri vardır. Bunlar;

- Sertifika programlarının mezuniyet sonrası bir eğitim olması
- Eğitimin üniversite ya da üniversiteye eşdeğer bir kurum tarafından verilmesi
- Mezuniyet sonrası eğitim programlarının hem teorik eğitimi hem de uygulamayı içermesi
- İçerikte mutlaka araştırma bulgularının yer alması

1. Sertifikalı Eğitimler- devam

1.2. Yurt Dışında Durum- devam

- Klinik uygulamalar için programı uygulayan eğitim kurumları ile sağlık bakımı veren kuruluşların işbirliği içinde olması
- Klinik uygulamaların mutlaka deneyimli eğitimcilerin rehberliğinde yapılması
- Katılımcılara program sonunda bir unvan ve belge verilmesi
- Verilen unvan ve belgelerin belirli aralıklarla yenilenmesi
- Programların bir kurum tarafından kabul görmesi
- Konu ile ilgili derneklerin programın organizasyonunda mutlaka yer alması

1. Sertifikalı Eğitimler- *devam*

Sertifikalı eğitim programlarıyla ilgili Türkiye’de ve dünyada durum böyle iken ülkemizde;

1. Sertifikayla icra edilen iş ve işlemlerin ödeme sistemlerinde yer alması ve Sosyal Güvenlik Kurumunun sertifikayla yapılan işlerin geri ödemesini yaparken sertifikalarda Sağlık Bakanlığının onayını araması,
2. Sağlıkla ilgili bazı alanlarda uzmanlaşmış personel ihtiyacının artması ve buna paralel sağlık hizmetleriyle ilgili hazırlanan yeni mevzuatlarda özellikle özelliikli birimlerde çalışan sağlık personeli için sertifika zorunluluğunun getirilmesi,

1. Sertifikalı Eğitimler- *devam*

4. Sağlıkla ilgili özel bir alanda sertifika sahibi olan sağlık personelinin özel sağlık kuruluşlarında çalışabilmeleri için sertifikalarda Sağlık Bakanlığının onayının araması

5. Ülkemizde çeşitli kurum/kuruluşlarca düzenlenen sertifikalı eğitim programlarının belli bir standardının olmaması

6. Bakanlığımızca onaylanacak sertifikaların verildiği sertifikalı eğitimlerin belli standartlar çerçevesinde yürütülmesi, uygulanması, belgelendirilmesi, denetlenmesi ve değerlendirilmesi için;

Bakanlığımızca konuya dair mevzuat çalışmaları yeniden başlatılmıştır.

1. Sertifikalı Eğitimler- *devam*

Bu kapsamda;

Sağlık alanında verilen sertifikalı eğitimlerin usul ve esaslarını belirlemek üzere Bakanlığımızca ilk olarak 2010 yılında **“SAĞLIK BAKANLIĞI SERTİFİKALI EĞİTİM YÖNETMELİĞİ”** hazırlanmış ve 21/08/2010 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

1. Sertifikalı Eğitimler- *devam*

Ancak söz konusu yönetmelik Danıştay Onuncu Dairesinin 2010/15458 sayılı kararı ile 02/11/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname gerekçe gösterilerek yürütmesi durdurulmuştur.

1. Sertifikalı Eğitimler- *devam*

Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliğinin yürürlüğe girdiği tarih olan 21 Ağustos 2010 tarihinden Danıştay'ın söz konusu yönetmeliğin yürütmeyi durdurma kararının Bakanlığımıza tebliğ tarihi olan 13 Şubat 2012 tarihine kadar Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği hükümlerine göre sağlıkla ilgili birçok alan sertifikalı eğitim alanı olarak tanımlanmış (Diyabet Eğitim Hemşireliği dahil), standartları belirlenmiş ve yürürlüğe girmiştir. ★

1. Sertifikalı Eğitimler- devam

Ancak Bakanlığımızca;

- Bu süreçte uygulamada yaşanan sorunlar ve karışıklıklar,
- Danıştay'ın yönetmeliği durdurma gerekçeleri
- Yukarıda belirtilen diğer tüm hususlar dikkate alınarak

663 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye dayanılarak Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği yeniden hazırlamış 04 Şubat 2014 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

1. Sertifikalı Eğitimler- *devam*

Bu yönetmelikle;

- Sağlık alanında ulusal sağlık politikaları ile güncel, bilimsel ve uluslararası standartlara uygun ülkenin ihtiyacı olan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi,
- Sertifikalı eğitimlerin belirlenen standartlar çerçevesinde yürütülmesi, uygulanması, belgelendirilmesi, denetlenmesi ve değerlendirilmesinin sağlanması,
- Sağlık alanında Bakanlıkça tescil edilecek sertifikalar ile bu sertifikaların verildiği eğitim programlarına ilişkin usul ve esasların belirlenerek sertifikalı eğitimlerle ilgili farklı uygulamaların ortadan kaldırılması

amaçlanmıştır.

2. Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği

Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği hükümleri gereği sağlık alanında Bakanlığımızca onaylanacak (tescili yapılacak) sertifikaların verildiği sertifikalı eğitim programlarının düzenlenebilmesi için;

1. İlgili alanın öncelikle sertifikalı eğitim alanı olarak tanımlanması ve standartlarının belirlenmesi
2. İlgili alanın standartlarına uygun olarak Sertifikalı Eğitim Uygulama Yetkisi alınması
3. Eğitimin düzenlenmesi

GEREKMEKTEDİR

2. Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği-*devam*

21 Ağustos 2010 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği ile 04 Şubat 2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği hükümlerine göre sertifikalı eğitim alanı ve standardı belirlenen alanlar

BİRLEŞTİRİLMİŞ LİSTE

3. Hemşirelikte Özel Sertifika Programları

Sağlık ekibi içerisinde öncü rollere sahip olan hemşirelerden; birey, aile ve toplum sağlığını etkileyen ve değişen durumlara yönelik gerekli bilgi, beceri ve donanıma sahip olmaları ve sahip oldukları bilgi, beceri ve donanımı verdikleri hizmet alanlarında kullanmaları beklenmektedir.

Hemşirelerin birey, aile ve toplum sağlığını etkileyen ve değişen durumlara yönelik bilgi, beceri ve donanıma sahip olmaları gerek iyi bir hemşirelik eğitimi almakla gerekse mezuniyet sonrası eğitimlerle mümkün olabilmektedir.

3. Hemşirelikte Özel Sertifika Programları *-devam*

Bakanlığımız sağlık hizmetlerinde kaliteli, etkin ve güvenli bakımın verilebilmesi için, başta hemşireler olmak üzere diğer sağlık profesyonellerinin bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi amacıyla çeşitli eğitim faaliyetleri yürütmüş/yürütmektedir.

Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği yürürlüğe girmeden önce Hemşirelik eğitimlerinin büyük bir çoğunluğu Bakanlığımız merkez ve bağlı kuruluşları ile taşra teşkilatlarınca veya Bakanlığımızın iş birliği yaptığı özel/kamu sağlık kuruluşlarınca yapılmıştır.

3. Hemşirelikte Özel Sertifika Programları-*devam*

Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği yürürlüğe girdikten sonra ise sertifikalı eğitim alanı olarak belirlenmiş alanlarda Bakanlığımızca veya Bakanlığımızca yetkilendirilmiş merkezlerce yapılmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği hükümlerine göre bugüne kadar sertifikalı eğitim alanı olarak belirlenmiş [HEMŞİRELİK ALANINA ÖZEL SERTİFİKALI EĞİTİMLER LİSTESİ](#)

Sağlık Bakanlığı

Sağlık Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

4. Diyabet Hemşireliğinde Sertifikasyon Süreci

Sağlıkla ilgili herhangi bir alanda yapılan eğitimler sonucu verilen sertifikaların Sağlık Bakanlığı onaylı sertifikalar olabilmesi için bu alanların öncelikle Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği hükümlerine göre sertifikalı eğitim alanı olarak tanımlanıp standartlarının belirlenmesi gerekmektedir.

4. Diyabet Hemşireliğinde Sertifikasyon Süreci-*devam*

Bu kapsamda 21 Ağustos 2010 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliğinin 5'inci maddesi hükümlerine göre Diyabet Eğitim Hemşireliğinin sertifikalı eğitim alanı olarak tanımlanıp standartlarının belirlenmesi için Bakanlığımıza ilk başvuru Diyabet Hemşireleri Derneği tarafından 02 Aralık 2010 tarihinde yapılmıştır.

4. Diyabet Hemşireliğinde Sertifikasyon Süreci-*devam*

Söz konusu başvuruda bir takım eksiklikler olduğu tespit edilmiş ve eksikliklerin tamamlanarak tekrar başvuru yapılması istenmiştir.

Diyabet Hemşireliği Derneği tarafından eksiklikler giderildikten sonra 23 Şubat 2011 tarihinde tekrar başvuru yapılmıştır.

Bu alanda daha sonra Acıbadem Üniversitesi ile Risk Eğitim Center tarafından iki başvuru daha yapılmıştır.

4. Diyabet Hemşireliğinde Sertifikasyon Süreci-*devam*

Bakanlığımızca 3 başvuru birleştirilerek Sağlık Bakanlığı Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliğinin 8. maddesi hükümlerine göre 05/05/2011 tarihli ve 6543 sayılı Bakanlık Onayı ile eğitimin konusuyla ilgili Bakanlığımız birimleri ve alanda uzman kişilerden oluşan Sertifikalı Eğitim Bilim Komisyonu kurulmuştur.

İLK KOMİSYON ONAYI

4. Diyabet Hemşireliğinde Sertifikasyon Süreci-*devam*

Sertifikalı Eğitim Bilim Komisyonu 24 Mayıs 2011 tarihinde toplanarak «Diyabet Eğitim Hemşireliğini» sertifikalı eğitim alanı olarak tanımlamış ve standartlarını belirlemiştir.

Diyabet Eğitim Hemşireliğinin belirlenen standartları 25 Temmuz 2011 tarihli ve 10435 sayılı Bakanlık Onayı ile yürürlüğe girmiştir.

İLK STANDARTLAR

4. Diyabet Hemşireliğinde Sertifikasyon Süreci-*devam*

Standartların yürürlüğe girmesinden sonra standartları sağlayan kişi yada kurumların bu alanda Bakanlık onaylı eğitim düzenleyebilmesi için Bakanlığımızca Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliğinin 10'uncu maddesi hükümlerine göre eğitim merkezleri ile ilgili tebliği hazırlanması gerektiğinden bu süreçte herhangi bir kişi yada kuruma eğitim düzenleme yetkisi verilmemiş olup eğitimlerde düzenlenememiştir.

4. Diyabet Hemşireliğinde Sertifikasyon Süreci-*devam*

Bakanlığımızca eğitim merkezleri ile ilgili tebliği çalışması yapılırken Türk Tabipler Birliği tarafından Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliğinin yürütülmesinin durdurulması ve iptali için dava açılmış ve karar Bakanlığımıza 13 Şubat 2012 tarihinde tebliği edilmiş bu tarihten sonra da bu yönetmelik kapsamında yapılan tüm iş ve işlemler durdurulmuştur.

4. Diyabet Hemşireliğinde Sertifikasyon Süreci-*devam*

Danıştay kararının 13 Şubat 2012 tarihinden Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği yeniden yürürlüğe girdiği tarih olan 04 Şubat 2014 tarihine kadar Bakanlığımızca sertifikalı eğitim alanı olarak tanımlanıp standartları ilan edilen hiçbir alanda eğitim düzenlenememiştir.

4. Diyabet Hemşireliğinde Sertifikasyon Süreci-*devam*

04 Şubat 2014 tarihinde Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği yeniden yürürlüğe girmesiyle beraber eğitimlerin konusuyla ilgili Bakanlığımız birimleri daha önceki yönetmelik hükümlerine göre sertifikalı eğitim alanı olarak tanımlanmış ve standartları ilan edilmiş alanların standartlarını gerek Bakanlığımızın yeni yapısına gerekse yeni yönetmelik hükümlerine uygun hale getirmek için mevcut standartlarda revizyon taleplerinde bulunmuşlardır.

e-mail: tad6967@gmail.com

Sağlık Bakanlığı

Sağlık Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

4. Diyabet Hemşireliğinde Sertifikasyon Süreci-*devam*

Diyabet Eğitim Hemşireliği de standartlarında revizyon talep edilen alanlardan biri olmuştur.

Diyabet Eğitim Hemşireliği Sertifikalı Eğitim Programının ilgili birimi olan Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu, Diyabet Eğitim Hemşireliği Sertifika Programının 04/02/2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yeniden gözden geçirilmesini talep etmiştir.

4. Diyabet Hemşireliğinde Sertifikasyon Süreci-*devam*

Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun Diyabet Eğitim Hemşireliği Sertifika Programı ile ilgili talebini değerlendirmek, karara bağlamak ve ilgili eğitim programının standartlarını revize etmek üzere söz konusu yönetmeliğin 5'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (b) bendi gereğince yeniden Sertifikalı Eğitim Bilim Komisyonu kurulmuştur.

KOMİSYON ONAYI

4. Diyabet Hemşireliğinde Sertifikasyon Süreci-*devam*

Sertifikalı Eğitim Bilim Komisyonu 13 Mart 2015 ve 15 Mayıs 2015 tarihlerinde toplanarak Diyabet Eğitim Hemşireliği Sertifikalı Eğitim Programının sertifikalı eğitim alanı olarak kalmasına karar vererek standartlarını revize etmiştir.

Revize edilen standartlar 01 Haziran 2016 tarihli ve 628 sayılı Bakanlık Onayı ile yeniden yürürlüğe girmiştir.

4. Diyabet Hemşireliğinde Sertifikasyon Süreci-*devam*

01 Haziran 2016 tarihinden sonra daha önce bu alanda eğitim almış (diyabet eğitim hemşireliği sertifikası alanlar) hemşireler denklik talebiyle Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna başvuruda bulunmaya başlamıştır.

Başvuru yapanlardan 50 hemşirenin aldığı eğitim uygun bulunup denklik işlemleri tamamlanmış denklik belgeleri basım aşamasındadır.

247 hemşirenin aldığı eğitim uygun bulunmuş denklik için onaya sunulmuştur.

4. Diyabet Hemşireliğinde Sertifikasyon Süreci-*devam*

- 01 Haziran 2016 tarihinden sonra halihazırda Diyabet Eğitim Hemşireliği Sertifikalı Eğitim Programı düzenlemek için yetki almak üzere Diyabet Hemşireleri Derneği, Gaziantep Hasan Kalyoncu Üniversitesi ve Gaziantep Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği işbirliği yaparak başvuruda bulunmuş olup süreç devam etmektedir.

5. Sertifika Denkliği

Sertifikalı eğitim alanı olarak belirlenmiş bir alanda yurt içinde veya yurt dışında önceden alınmış olan sertifikalarla ilgili denklik başvurusu [Sertifikalı Eğitim Denklik Başvuru Formu](#) kullanılarak talep edilen bilgi ve belgeler ile birlikte eğitimin konusuyla ilgili Bakanlık ilgili birimine yapılacaktır.

İlgili birim söz konusu sertifika alanında belirlenmiş olan standartlara göre uygun gördüğü başvurular için [Sertifika Denklik Belgesini](#) düzenleyecek, tescilini yaparak ilgiliye teslim edecektir.

[DİYABET EĞİTİM HEMŞİRELİĞİNDE DENKLİK](#)

e-mail: tad6967@gmail.com

Sağlık Bakanlığı
Sağlık Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

TEŞEKKÜR EDERİM...

Tülay DEMİRBAŞ

SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Eğitim ve Sertifikasyon Hizmetleri Daire Başkanlığı